

מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
مركز شنايدر لطب الأطفال في إسرائيل
Schneider Children's Medical Center of Israel

מקבוצת כללית

הערכה והכנה להשתלת כבד

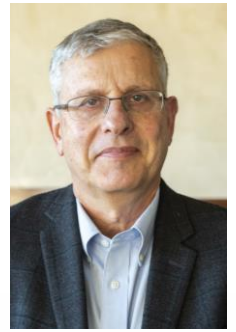
מרכז שניידר לרפואת ילדים

נובמבר 2022

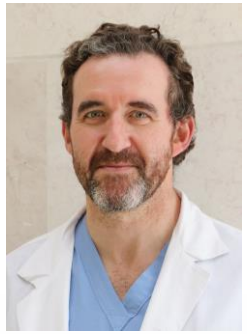
צעד לפני
בשביל הבריאות שלך

הצוות שלנו

אנו שמחים להכיר (:

פרופ' רענן שמיר
מנהל המכון לגסטרואנטרולוגיה
תזונה ומחלות כבד ילדים

ד"ר מיכאל גורביץ
מנהל יחידת השתלות כבד בילדים

ד"ר יעל מוזר גלזברג
מנהלת יחידת מושתלי כבד

ד"ר אורית ויסבורד צינמן
מנהלת שירות מחלות
כבד
מרפאת מושתלי הכבד

ד"ר מיכל בר לב רוזנפלד
רופאה בכירה
מרפאת מושתלי הכבד

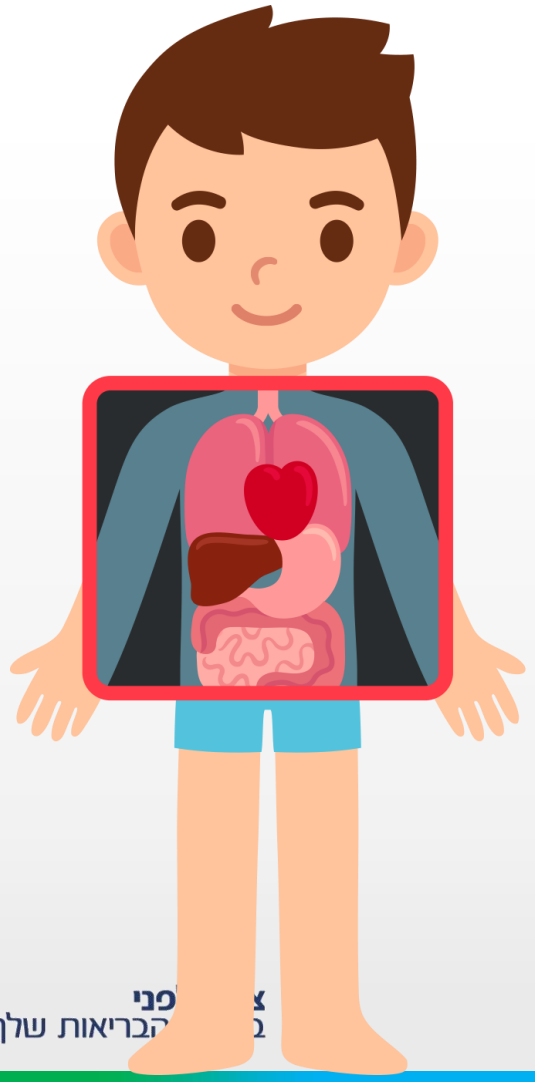
מיכל שפיר
מתאמת מושתלי הכבד

הצוות שלנו

- **חווה פלישהקר**
  אחות אחראית במכון גסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד
- **תמרה גולקרוב, דלית בנימין, לילך קרביץ, שמחה טרפ ואינה הדר**
  אחיות במכון
- **נטע בירן**
  תזונאית אחראית במכון גסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד
- **יפעת ז'אק, שמר מרציאנו ויעל פרלמן**
  תזונאיות במכון
- **אירנה ויזר**
  עובדת סוציאלית במכון
- **אסנת רימון גנות**
  פסיכולוגית שיקומית במכון
- **נופר לנקרי ועדן הילריו**
  מזכירות מרפאת מושתלי הכבד

הערכה ילדכם לקראת ניתוח השתלת כבד

הערכה לקראת ניתוח השתלת כבד

הערכה כוללת מפגש של המשפחה עם מנהל יחידת השתלות הכבד בילדים, רופאת מושתלי הכבד ומתאמת המושתלים, עובדת סוציאלית ותזונאית

בדיקות מקדימות

בדיקות אלה נועדו לוודא כי ההשתלה תהיה בטוחה ומיטבית. טרם העלייה לרשימת ההמתנה לתרומת כבד או תכנון השתלת אונת כבד בתרומה מן החי, יבוצעו בדיקות מעבדה שונות, בדיקות הדמיה כמו אולטראסאונד של הבטן ווריד צוואר, צילום חזה וביצוע הערכה לבבית מקיפה.

ייתכן וידרשו בדיקות נוספות, בהתאם למצבו הרפואי של הילד מועמד להשתלה.

תהליך הרישום להמתנה לתרומת כבד לאחר ביצוע בדיקות ההערכה

דיון

יתקיים דיון בקרב הצוות הרב מקצועי של מרפאת הכבד בשיתוף צוות ההשתלות, צוות ההרדמה, טיפול נמרץ וההדמיה של מרכז שניידר. ייתכן שאנשי צוות נוספים יצטרפו לדיון, בהתאם למצבו הרפואי של הילד המועמד להשתלה.

רישום

בתום הדיון, יבוצע רישום ברשימת ההמתנה לתרומת כבד ובמקביל, במידת הצורך, תתחיל הערכת תורם אונת כבד מן החי.

הרישום לרשימת ההמתנה לתרומת כבד מנפטר, מתבצע במרכז הלאומי להשתלות של משרד הבריאות

ישנן שתי רשימות המתנה לתרומות כבד:

- רשימת ילדים עד גיל 12 שנים
- רשימת מבוגרים, הכוללת ילדים מגיל 12 ומעלה

לצורך הרישום וקביעת סדר הקדימות להשתלה, נעשה שימוש בציון PELD לילדים ו-MELD למבוגרים, המעריך את מידת התחלואה

שיטת הניקוד

Model for End-Stage Liver Disease - MELD

המודל להערכת חומרת מחלת כבד סופנית, המחייבת השתלת כבד.
מידת דחיפות ההשתלה נקבעת על פי ציון מספרי, המשמש לילדים **מעל גיל 12 שנים**.
הציון הסופי משוקלל בנוסחה על ידי ארבעה מדדים מעבדתיים: קראטינין, אלבומין, בילירובין ו-INR.

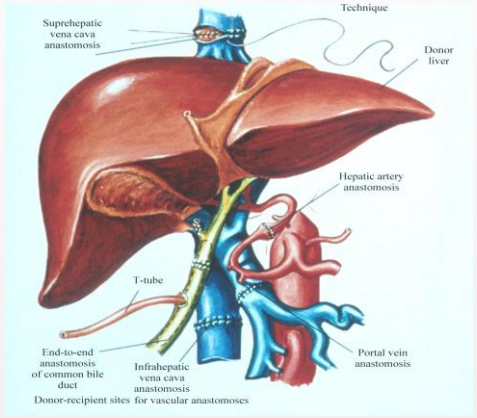
Pediatric End-stage Liver Disease - PELD

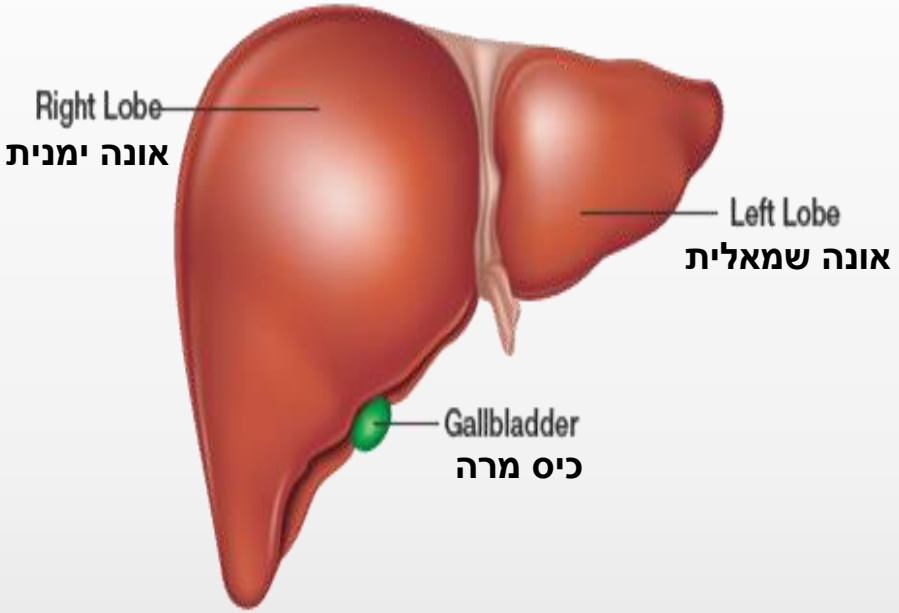
המודל להערכת חומרת מחלת כבד סופנית, המחייבת השתלת כבד.
מידת דחיפות ההשתלה נקבעת על פי ציון מספרי, המשמש לילדים **מתחת לגיל 12 שנים**.

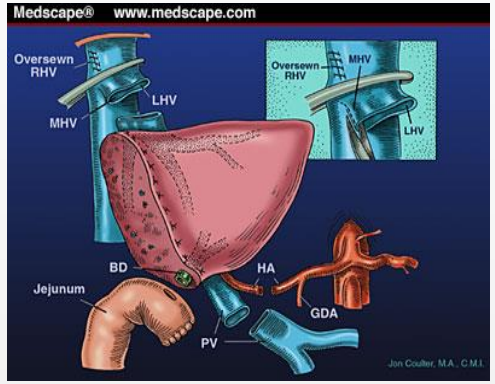
סוגי השתלות כבד בילדים

תרומה מן החי
השתלת אונת כבד

תרומה מנפטר
השתלת כבד שלם או מפוצל

תקופת ההמתנה להשתלה

- משך זמן ההמתנה לתרומת כבד מנפטר משתנה ואינו ניתן לחיזוי מראש.
- ההודעה על תרומה מתאימה יכולה להגיע בכל יום ובכל שעה. מרגע העלייה לרשימת ההמתנה לתרומה, אנא שאו עמכם בכל עת את הטלפון הנייד שלכם, והשאירו אותו זמין לשיחות בכל שעות היום והלילה, כולל שבתות וחגים.
- אנא דאגו ליידע אותנו בכל שינוי בדרכי ההתקשרות עמכם.
- עם הגעת הודעה ממשרד הבריאות על תרומה אפשרית, אנו נזמין אתכם להגיע אלינו למרכז שניידר באופן מיידי.
- חשוב לדעת כי יתכנו מצבים בהם האיבר המיועד לתרומה נמצא לא איכותי לתרומה. במצב כזה, יבוטל ניתוח ההשתלה המתוכנן וידחה עד לתרומה הבאה.

לקראת ניתוח ההשתלה

- כפי שנאמר, עם הגעת הודעה מהמרכז הלאומי להשתלות על הסכמה לתרומת כבד המתאימה לילדכם, תוזמנו להגיע באופן מיידי למרכז שניידר לרפואת ילדים, בדרך כלל לאשפוז במחלקת ילדים ג' בקומה 7.

- כחלק מההכנה לניתוח, יורכב לילדכם עירוי, יילקחו בדיקות דם, תבוצע בדיקת רופא ויתכנו גם בדיקות הדמיה, ככל שידרשו.

- משך הצום הנדרש יקבע לפי שעת הניתוח המשוערת.

צעד לפני
בשביל הבריאות שלך

מהלך ניתוח ההשתלה

- משך זמן ניתוח השתלת הכבד משתנה מאוד מילד לילד ותלוי במשתנים רבים.

- במהלך הניתוח תעודכנו מפעם לפעם על ידי מתאמת המושתלים לגבי מצב הילד, התקדמות הניתוח ובמועד סיום ההשתלה לקראת המעבר ליחידה לטיפול נמרץ.

לאחר ניתוח השתלת הכבד

- עם סיום ניתוח ההשתלה, יועבר הילד ליחידה לטיפול נמרץ להשגחה וטיפול צמוד. למרות הרצון המובן לראות את הילד, רק ההורים רשאים להיכנס לטיפול נמרץ.
- ברוב המקרים, לאחר הניתוח, הילד המושתל יהיה מורדם ומונשם דרך צינור הנשמה, עם צנתר שתן, זונדה לניקוז הקיבה, שני נקזי בטן מאזור הניתוח, עירויים פריפריים, עירוי מרכזי ועירוי עורקי. בהדרגה, בהיעדר סיבוכים, יוצאו הצינורות והנקזים.

- לאחר תקופת ההשגחה ביחידה לטיפול נמרץ, יועבר הילד למחלקת אשפוז ג' להמשך החלמה וקבלת הדרכה להמשך הטיפול בבית.

טיפול תרופתי

- לאחר השתלת כבד, ילדכם יטופל ב 2 - 3 תרופות למניעת דחיית שתל הכבד ובמספר נוסף של תרופות התומכות בצרכים הנוספים של המטופל.
- לקראת השחרור הביתה, נעביר את תוכנית הטיפול התרופתי לרופא המטפל בקהילה ונוודא אספקת כל התרופות הנדרשות.

- צוות האחיות במחלקה ידריך את ההורים למתן תרופות בטוח ויעיל, יש ללמוד היטב את נושא הטיפול התרופתי על מנת להימנע משגיאות מסכנות חיים במתן תרופות אלו בבית. חשוב לדעת כי לא יבוצע שחרור מאשפוז טרם הימצאות כל התרופות בידיכם.

- לאורך הזמן שיעבור ממועד הניתוח, יצטמצם מאוד מספר התרופות שעל ילדכם ליטול, עד כדי מתן יומי של תרופות בודדות אשר ינתנו למשך כל החיים.

סיבוכים לאחר השתלת כבד

סיבוכים טווח קצר

סיבוכי כלי דם:
- קריש דם בעורק הכבד
- דימום
- היצרות בהשקות כלי הדם

סיבוכי דרכי מרה:
- דליפת מרה
- היצרות בהשקה

זיהומים:
- זיהומים חיידקים, ויראליים פטרייתיים

סיבוכי מערכת חיסון:
- דחיית שתל

תופעות לוואי של הטיפול התרופתי

סיבוכים טווח ארוך

דחיית שתל:
- דחייה חריפה
- דחייה כרונית (קשורה לדרכי מרה)

סיבוכי כלי דם:
- היצרות בהשקות כלי הדם

סיבוכי דרכי מרה:
- היצרות בהשקה דרכי מרה

זיהומים:
- זיהומים חיידקים, ויראליים, פטרייתיים
- מחלות ילדות שונות ככלל הילדים
- זיהום על ידי EBV במנעד תחלואה רחב עד PTLD

סיבוכי מערכת חיסון:
- דחיית שתל
- מחלות אוטואימוניות של הכבד
- עלייה בשכיחות אלרגיות

תופעות לוואי של הטיפול התרופתי:
- אלרגיות
- הפרעה בספירה לבנה
- הפרעה כלייתית

חשוב לדעת:
סיבוכים אלו קורים באחוזים נמוכים, רוב המקרים ברי טיפול כירורגי או תרופתי ולעיתים נדירות יש צורך בהשתלה חוזרת.

חזרה למערכות החינוך ופעילות גופנית

- רוב הילדים מושתלי הכבד חוזרים למסגרות החינוך שלהם כשלושה עד שישה חודשים לאחר ההשתלה, בהתאם לגיל ותהליך ההחלמה.
- אנו ממליצים להימנע מפעילות גופנית כארבעה עד שישה שבועות ממועד הניתוח ולחדשה לאחר מכן, לפי אישור מרפאת השתלות כבד.

מעקב במרפאת המושתלים

- לאחר השחרור ממרכז שניידר, תוזמנו להמשך מעקב צמוד.
  תחילה פעמיים בשבוע ובהמשך תרד תדירות הביקורים לפעם בשבוע, פעם בשבועיים וכן הלאה.

- לאחר שנה מניתוח ההשתלה, ילדים יציבים מגיעים לביקורת במרפאה אחת לשלושה או ארבעה חודשים.

- לאחר שנתיים מניתוח ההשתלה, מטופלים יציבים מוזמנים להגיע לביקורת אחת לחצי שנה, עם מעקב בדיקות דם בקהילה מדי 3 חודשים.

- שאלות? הערות?
- ביצוע בדיקות הערכה לקראת השתלה
- העלאה לרשימת המתנה לתרומת כבד מנפטר
- הערכת תורם מן החי

לפרטים נוספים ניתן לפנות
למיכל שפיר, אחות מתאמת מושתלי כבד
במייל: Michalsh3@clalit.org.il או בנייד: 050-9209937

השתלות איברים במרכז שניידר

מרכז שניידר לרפואת ילדים הינו בית החולים המבצע את מרביתם המוחלט של ניתוחי השתלות האיברים והיחידי המבצע השתלות כבד בילדים בישראל

מאז הקמת מרכז שניידר, בוצעו למעלה מ-700 השתלות לב, ריאה, כבד וכליות בתינוקות, ילדים ובני נוער מכל רחבי הארץ, באחוזי הצלחה הדומים למרכזים הרפואיים הטובים בעולם.

שנייידר בתקשורת

YNET
הכדורגלן נהרג בתאונת דרכים – משפחתו תרמה את איבריו, שהצילו תינוקת / אוגוסט 2022

YNET
חייה של אילונה בת ה-13 מאוקראינה ניצלו הודות להשתלת כבד בשנייידר / מאי 2022

YNET
"להראות שהילדים האלה הם כמוני וכמוך": קמפיין אופנה ראשון עם ילדים מושתלי איברים / אפריל 2022

ידיעות אחרונות - זמנים בריאים / ינואר 2022

YNET
האם שתרמה אונת כבד לבתה והצילה את חייה: "לא פחדתי על עצמי"/ דצמבר 2021

ישראל היום
ד"ר יעל מוזר־גלזברג: "יש לנו יותר הצלחות מטעויות. זה מקצוע שיש בו כל כך הרבה אהבה" / ספטמבר 2021

מעריב
בת 11 ניצלה לאחר שעברה השתלת כבד במרכז שנייידר / אוגוסט 2021

ידיעות אחרונות
חגגה יום הולדת עם הצלת חיים / מאי 2021